

Informovaný souhlas z pohledu pacienta

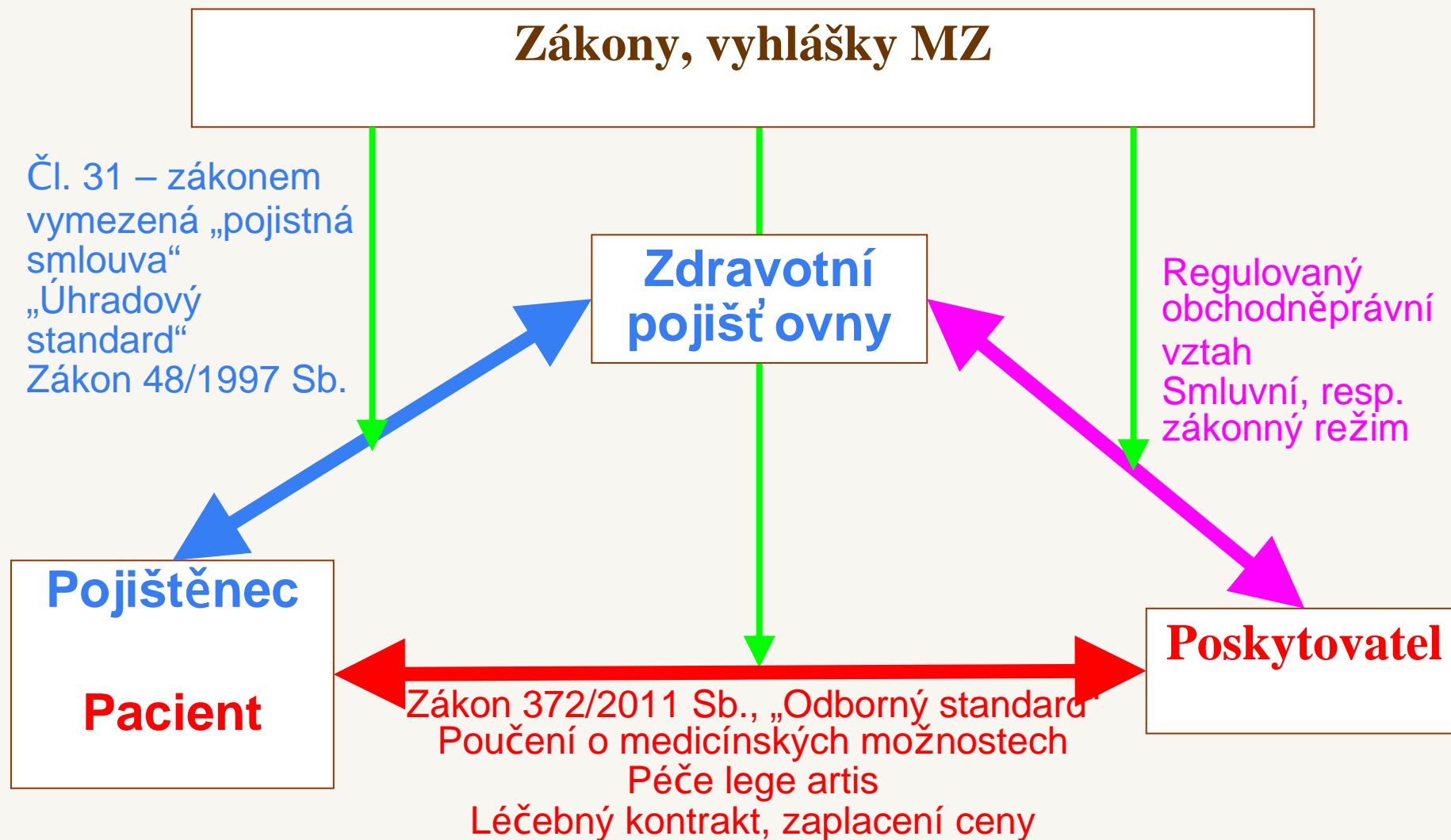
PSP ČR, 17.11.2012

JUDr. Ondřej Dostál, Ph.D., LL.M.
Platforma zdravotních pojišťenců ČR, o.s.

Program

- **Novinky v informovaném souhlasu:**
 - *Zákon o zdravotních službách*
 - *Poučení u nezletilých*
 - *Poučení o ceně dle ZoZS*
 - *Poučení o časové dostupnosti*
- **Co je standard poučení?**
 - *Odborný standard – medicínské možnosti*
 - *„Úhradový standard“: hrazeno dle zákona; co, kde, jak rychle*
- **Diskuse**

Právní vztahy ve zdravotnictví

Zákon 372/2011 Sb. o zdr.službách

- **Základní práva pacienta (vůči poskytovateli)**
 - *Informovaný souhlas a poučení o medicínských možnostech*
 - *Péče lege artis*
 - *Bez ohledu na způsob úhrady*
 - *Mlčenlivost, přístup do zdravotnické dokumentace*
- **Povinnosti pacienta**
 - *Dodržovat léčebný režim, poskytovat součinnost*
 - *Zaplatit cenu péče nehrazené*
- **Lege artis – co to je?**
 - *Náležitá odborná úroveň*
 - *Všechny medicínsky prospěšné alternativy, bez ohledu na úhradu*
 - *Odborná společnost, odborná literatura*

Obecná definice nároku v 48/1997 Sb.

➤ § 13, Hrazené služby

- *(1) Ze zdravotního pojištění se hradí zdravotní služby poskytnuté pojištěnci s cílem zlepšit nebo zachovat jeho zdravotní stav nebo zmírnit jeho utrpení, pokud*
 - a) odpovídají zdravotnímu stavu pojištěnce a účelu, jehož má být jejich poskytnutím dosaženo, a jsou pro pojištěnce přiměřeně bezpečné,
 - b) jsou v souladu se současnými dostupnými poznatky lékařské vědy,
 - c) existují důkazy o jejich účinnosti vzhledem k účelu jejich poskytování.

Úhrada léků

➤ § 15 (5) – léky režimu ambulantní péče

- *Ze zdravotního pojištění se hradí při poskytování ambulantní zdravotní péče léčivé přípravky...pokud pro ně SÚKL rozhodl o výši úhrady (§ 39h).*

➤ § 15 (10) – „centrové“ léky

- *Léčivý přípravek, jehož úhrada ze zdravotního pojištění je rozhodnutím SÚKL podmíněna používáním na specializovaném pracovišti, zdravotní pojišťovna hradí pouze poskytovateli, se kterým za účelem hospodárného užití takových léčivých přípravků uzavřela zvláštní smlouvu.*
- *Součástí takové smlouvy musí být úvedení léčivého přípravku a pracoviště zdravotnického zařízení poskytovatele.*

➤ § 39a a násl. – rozhodovací činnost SÚKL

- *Rozhodnutí o registraci, rozhodnutí o ceně*
- *Rozhodnutí o výši a podmínkách úhrady*
- *Pozor na indikační omezení – poučení o medicínských možnostech, ale též poučení o ceně*
- *Nutno dokumentovat kvůli revizím ZP!*
- *Revize ZP: povinnost informovat pacienta, povinnost zdokumentovat*

Kde se hradí – smluvní síť

➤ §17 odst. 1, smlouvy

- *Za účelem zajištění věcného plnění při poskytování hrazených služeb pojištěncům uzavírají ZP smlouvy s poskytovateli o poskytování a úhradě hrazených služeb.*
- *Smlouvy se nevyžadují při poskytování...neodkladné péče pojištěnci,*

➤ Výběr poskytovatele, § 11 (1)

- *Pojištěnec má právo...na výběr poskytovatele zdravotních služeb, který je ve smluvním vztahu k příslušné zdravotní pojišťovně, a na výběr zdravotnického zařízení tohoto poskytovatele...*
- *Pozor na „odesílání do spádu“*

➤ Budeme od 1.1.2013 smluvní či nesmluvní?

- *V tom případě neodkladná OK, odkladná s poučením o ceně...*

Co je neodkladná péče?

- § 5 ZoZS, Druhy zdravotní péče
- (1) Druhy zdravotní péče podle časové naléhavosti jejího poskytnutí jsou
 - a) neodkladná péče, jejímž účelem je zamezit nebo omezit vznik náhlých stavů, které bezprostředně ohrožují život nebo by mohly vést k náhlé smrti nebo vážnému ohrožení zdraví, nebo způsobují náhlou nebo intenzívní bolest nebo náhlé změny chování pacienta, který ohrožuje sebe nebo své okolí,
 - d) plánovaná péče, která není zdravotní péčí uvedenou v písmenech a), b) nebo c).

Čekací doby – časová dostupnost

- **§ 11 (1) , pojištěnec má právo**
 - *na časovou a místní dostupnost hrazených služeb poskytovaných smluvními poskytovateli příslušné zdravotní pojišťovny*
- **§ 40 (3) Zdravotní pojišťovny musí zajistit**
 - *b) časovou dostupnost hrazených služeb. Časovou dostupností se rozumí zajištění poskytnutí neodkladných a akutních hrazených služeb ve lhůtě odpovídající jejich naléhavosti . Lhůty vyjadřující časovou dostupnost plánovaných hrazených služeb stanoví vláda nařízením.*
- **Nařízení vlády od 1.1.2013**
 - *Maximální čekací doby u plánované péče (RS 4 týdny)*
 - *Lékař v ILP stanoví maximální čekání dle stavu*
 - *Stop-stavy z důvodu úhradových limitů nejsou legální!*

ILP: kdo stanoví? právní důsledky?

➤ § 3

- *(3) Individuálním léčebným postupem se rozumí poskytování zdravotních služeb, včetně jednotlivých zdravotních výkonů, v logické a časové posloupnosti konkrétnímu pacientovi, včetně jejich možných variant a metod. Součástí individuálního léčebného postupu je zejména diagnostická rozvaha, návrh léčby, včetně léčebně rehabilitační péče a doporučení dalšího postupu při poskytování zdravotních služeb.*
 - *Součástí individuálního léčebného postupu je i léčebný režim, kterým se rozumí soubor opatření, která podporují léčbu a minimalizují její možná rizika, včetně doporučení úpravy životního stylu.*
- **Povinnost pacienta dodržovat léčebný režim**
- *Možnost ukončit péči o nespolupracujícího*

Výjimečná úhrada

- **§ 16 - léčba mimo indikační omezení SÚKL aj.**
 - *(1) Příslušná zdravotní pojišťovna hradí ve výjimečných případech zdravotní služby jinak zdravotní pojišťovnou nehrzené, je-li poskytnutí takových zdravotních služeb jedinou možností z hlediska zdravotního stavu pojištěnce.*
 - *(2) S výjimkou případů, kdy hrozí nebezpečí z prodlení, je poskytnutí zdravotních služeb podle předchozího odstavce vázáno na předchozí souhlas revizního lékaře.*

Stížnosti a vymahatelnost

➤ § 11 (2)

- *Má-li pojištěnec za to, že mu nejsou poskytovány hrazené služby v souladu s tímto zákonem, může podat stížnost podle zákona o zdravotních službách.*

➤ § 46 (1)

- *Zdravotní pojišťovna je povinna zajistit poskytování zdravotní péče svým pojištěncům. Tuto povinnost plní prostřednictvím zdravotnických zařízení, se kterými uzavřela smlouvu o poskytování a úhradě zdravotní péče. Tato zdravotnická zařízení tvoří síť smluvních zdravotnických zařízení zdravotní pojišťovny (dále jen "sít").*

➤ § 45a (1)

- *Zdravotní pojišťovně, která nepostupuje v souladu s ...§ 46 odst. 1 ..., může Ministerstvo zdravotnictví uložit pokutu až do výše 10 000 000 Kč. Pokuta je příjmem státního rozpočtu. Zdravotní pojišťovna je povinna hradit pokutu z jejího provozního fondu.*

Kazuistika 1: Objemové limity a stop-stav

➤ **Limity úhrady ZP-poskytovatel**

- *Úhradová vyhláška § 17 odst. 3, smlouva – dodatek/vyhláška*

➤ **Objemová limitace 2012, akutní lůžková péče:**

- *Individuálně sjednaná složka úhrady: max.98% úhrady na unikáta v 2010, úhrada na úrovni max.110% unikátů v 2010*
- *Případový paušál: $PU_{drg2012} = CM_{red} * ZS_{2012}$, kde CM_{red} není nikdy vyšší než $CM_{alfa2010} * 1,05$...více pacientů či větší produkce na účet ZZ?*
- *Úhrada mimo DRG: 107-109% ref.obd. poloviční úhrada, nad 109% nic?*

➤ **Problematické:**

- *Rozpor s individuální povahou práv pacienta (dostupnost indikované hrazené péče, volba smluvního poskytovatele)*
- *Neformální stop-stavy a problém „nadpočetného pacienta“*
- *Stížnost cílí na smluvní ZZ*

Největší
skandál USA se
stal před 40
lety

Sýrie: OSN
přerušila misi
pozorovatelů

29. 6. 2011 | poslední aktualizace: 30. 6. 2011 15:47

5

velikost
písma

Nemocnice nemá peníze. Odmítá pacienty s roztroušenou sklerózou, jsou "drazí"

Nemocnice začínají omezovat nákladnou biologickou léčbu. Náklady na drahé diagnózy stále rostou, pohybují se ve stovkách milionů korun, ale pojišťovny požadují menší výdaje. Pacienti přitom potřebují léčbu co nejdříve.

Čtěte více o: [zdravotnictví](#) | [nemocnice](#) | [léčba](#) | [pojišťovna](#) | [škrtý](#)

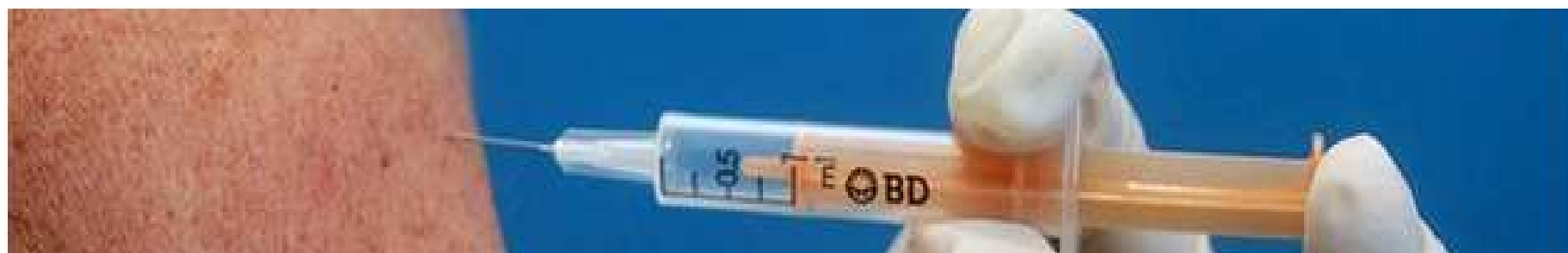

Michaela Mužíková
redaktor

Pacienti v Česku se poprvé rozhodli domáhat léčby u soudu

20. ledna 2012 11:22, aktualizováno 12:29

Devět pacientů s roztroušenou sklerózou se rozhodlo u soudu bránit proti systému českého zdravotnictví. Plánují žalobu na severočeskou Krajskou zdravotní, protože jim odmítla dražší léčbu, na kterou mají ze zákona nárok. Společnost na situaci zareagovala informací, že na léčbu pacienti dosáhnou.

Největší
skandál USA se
stal před 40
lety

Sýrie: OSN
přerušila misi
pozorovatelů

Su
No

20. 1. 2012 | poslední aktualizace: 20. 1. 2012 15:30

velikost
písma

Těžce nemocní nepodají žalobu, VZP jim slíbila uhradit biologickou léčbu

Pacienti s roztroušenou sklerózou, kteří se dosud marně domáhali nutné léčby prostřednictvím speciálních injekcí, nemusí podat historickou žalobu. Krajská zdravotní, a.s., s níž se měli soudit, se dohodla s VZP na úhradě jejich léků.

Čtěte více o: zdravotní, VZP, nemoc, léčba, žaloba, pacient

Kazuistika 2: Nenasmlouvaná péče

- Kazuistika ze setkání pneumoonkologů
- SÚKL: Schválení úhrady „centrového“ léku 3/2010
- Dodatky dosud neuzavřeny
- Legislativa a správný postup:
 - *Léčivý přípravek, jehož úhrada ze zdravotního pojištění je rozhodnutím SÚKL podmíněna používáním na specializovaném pracovišti, zdravotní pojišťovna hradí pouze poskytovateli, se kterým za účelem hospodárného užití takových léčivých přípravků uzavřela zvláštní smlouvu. Součástí takové smlouvy musí být uvedení léčivého přípravku a pracoviště zdravotnického zařízení poskytovatele.*
 - *Bez dodatku není hrazený*
 - *Nelze ani § 16 (nejde o péči nehrazenou)*
 - *Správný postup: poučení o ceně a stížnost pacienta na ZP*
 - *Pravděpodobná pokuta pro ZP dle § 45a*

Kazuistika 3: Důsledky revize

- **Aktuálně řešeno ve věci RS, FN USA, 16 pacientů**
- **Revize konstatovala nedodržení úhradových omezení**
- **Zpětně věc poskytovatele, pro futuro ale poučení o ceně a věc pacienta?**
- **Možný vývoj:**
 - *ZP přehodnotí závěr revize*
 - *ZP schválí dle § 16*
 - *ZP určí jinou variantu léčby*
- **Obchodní tajemství nebo informovanost pacienta?**
 - *Povinnost poučit*
 - *Povinnost zdokumentovat a nechat nahlédnout*

Děkuji za pozornost

ondrej.dostal@zdravopravo.cz

Kontaktní místo PZP ČR, o.s.:

800 227 777 nebo linka@zdravotnipojistenci.cz